

TSJC- 049/02

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 11 NOV. 2002

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Lluís PUIG FERRIOL, i els magistrats M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN i M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En resoldre l'expedient del Registre Civil EQR 01/52, la Registradora, per acord de 23 d'octubre de 2001, va desestimar la sol·licitud que li havien formulat els senyors Robert CACHAFEIRO FILLOL i Alicia DOS ANUNCIOS ROCHA que autoritzés el canvi del segon cognom del seu fill menor Ricart CACHAFEIRO DOS ANUNCIOS pel de ROCHA.

II.- Disconformes els sol·licitants amb la denegació, varen interposar davant la Batllia el recurs que l'art. 150 de la Llei del Registre Civil anomena d'apel·lació.

III.- Mitjançant un Aute del dia 10 de febrer d'enguany, l'Hble. Batlle, actuant com a Tribunal Unipersonal, va desestimar el recurs, tot ratificant l'acord de la Registradora.

IV.- Disconformes els recurrents amb tal Aute, varen interposar davant d'aquest Tribunal el present recurs d'apel·lació, el qual ha estat tramitat en aquesta Sala, amb la intervenció del Ministeri Fiscal, d'acord amb les disposicions legals.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.

FONAMENTS DE DRET

I.- Tant l'Acord de la Registradora, com l'Aute de la Batllia aquí apel·lat, deneguen la petició dels consorts senyors Robert CACHAFEIRO FILLOL i Alicia DOS ANUNCIOS ROCHA que s'autoritzi el canvi del segon cognom "DOS ANUNCIOS" del seu fill de 4 anys Ricart CACHAFEIRO DOS ANUNCIOS substituint "DOS ANUNCIOS" per "ROCHA", que és el cognom patern de la mare. Basen la denegació en que l'art. 65,2 de la Llei del Registre Civil obliga amb caràcter imperatiu que "els cognoms han d'ésser en primer lloc el patern, i seguidament, el matern" i que "s'entén per cognom patern el primer cognom del pare i per cognom matern, el primer del personals de la mare". I com que el primer cognom dels personals de la mare és "DOS ANUNCIOS", que és el segon cognom posat al fill, aquelles resolucions entenen que la legislació andorrana no permet el canvi sol·licitat, i amb aquest fonament han denegat el canvi de cognom esmentat.

II.- És cert que l'art. 65,2 de la Llei del Registre Civil determina de manera imperativa el que aquelles resolucions diuen ; però no és menys cert que el posterior art.68 autoritza "canviar el nom i els cognoms per resolució recaiguda en l'expedient registral, amb intervenció del Ministeri Fiscal i audiència de tots els que acreditin interès suficient en el canvi o en resultin afectats, a petició del titular d'aquells **"i si hi ha justa causa"** ; i si hi ha o no justa causa és l'únic que aquí escau examinar. Si hi ha **"justa causa"** pel canvi de cognom que demanen els representants legals del titular Ricart, menor d'edat.

III.- Com va assenyalar aquesta Sala en Aute d'11 de març de 1999, per apreciar si existeix **justa causa** per canviar el nom (aquí el segon cognom de l'infant) a l'empara de l'art. 68 de la Llei del Registre Civil, és suficient que hi hagi algun motiu raonable, és a dir, que no sigui un caprici. I en el cas d'autes s'al·lega que :

a) la mare de l'infant, Alicia DOS ANUNCIOS ROCHA, és de nacionalitat portuguesa i porta com a primer cognom el primer de la seva mare (DOS ANUNCIOS) perquè a Portugal és el més usual posar primer el cognom de la mare i després el del pare (ROCHA).

(En autes la Registradora reconeix que la legislació portuguesa permet que els pares puguin fer la combinació de cognoms que vulguin, dos, tres o quatre, sense que sigui preceptiu un ordre determinat; podent afegir la partícula "DA" o suprimir-la quan vulguin. Fins i tot, tant els homes com les dones, poden adquirir un dels cognoms de l'altre cònjuge el qual s'afegeix a la cua dels anteriors; i ni tan sols tenen l'obligació de mantenir la unitat d'identificació familiar, ja que dins la mateixa parella de progenitors es poden adjudicar diferents cognoms als fills comuns).

b) L'infant Ricart va néixer a Andorra el 8 de gener de 1998 de pare andorrà (Robert CACHAFEIRO FILLOL) i mare portuguesa (Alicia DOS ANUNCIOS ROCHA) i d'acord amb l'art. 65,2 de la Llei del Registre Civil se li va posar de primer cognom el del pare (CACHAFEIRO) i de segon el de la mare (DOS ANUNCIOS) que era, aquest darrer, el de l'àvia materna de l'infant; amb la qual cosa el mateix, Ricart CACHAFEIRO DOS ANUNCIOS, ha perdut el cognom del seu avi patern ROCHA, que és el segon cognom de la seva mare.

c) La pèrdua del cognom patern de la mare (ROCHA), origina que l'infant Ricard no porta el cognom ROCHA que si porten els seus oncles i els seus dos cosins germans Erik de Olivera ROCHA i Soraia ROCHA GOMES, tots els quals també viuen al Principat; la qual cosa fa perdre sentit de família i identitat familiar a l'infant Ricart en portar uns noms totalment aliens als dels seus oncles i cosins carnals; màxim vivint, com viuen tots ells, al Principat, on els oncles i els cosins germans s'identifiquin amb un mateix cognom.

Això és, substancialment, l'al·legat peis instants en la petició de canvi del segon cognom del seu fill Ricard.

IV.- L'art. 8 del Conveni Europeu per a la salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de 4 de novembre de 1950, vigent a Andorra des del 7 de febrer de 1996 (BOPA núm.9, any 8), garanteix el dret que sigui respectada la vida privada i familiar; i en fer aplicació d'aquest precepte, el Tribunal Europeu del Drets Humans ha considerat i declarat que el cognom és el mitjà d'identificació de la persona i l'element de la seva vinculació a la família; i que, per tant, el cognom "afecta a la vida familiar" (Sentència de 22 de febrer de 1994, afer BURGHARTZ c/ SUISSE); i en la mateixa línia, la Sentència d'aquell alt Tribunal de 24 d'octubre de 1996 ha

reiterat que "els noms, el mateix que els cognoms, constitueixen mitjans d'identificació de les persones i per tant estan íntimament relacionats amb la seva vida familiar i privada" ; i que "per a determinar la infracció del dret al respecte de la vida privada i familiar, el fonamental és la valoració del nivell de molèstia que el perjudicat hauria de suportar" (afer GUILLOT c/ FRANCE). I amb total respecte d'aquests principis, l'art. 13,2 de la Constitució del Principat imposa als poders públics el deure de fer una "política de protecció de la família, element bàsic de la societat" ; i l'article 14, garanteix la protecció de les lleis contra les ingerències o intromissions il·legítimes en la vida privada i familiar.

V.- Els motius adduïts pels recurrents per sol·licitar el canvi del segon cognom del seu fill Ricart - exposats en el III fonament anterior - no són un caprici dels pares sinó que tenen una justificació prou raonable. En efecte, en aquest cas en perdre l'infant per raó del primer cognom de la mare (DOS ANUNCIOS) el cognom de ROCHA amb què seria identificat amb els seus familiars més pròxims (oncles i cosins germans), aquest infant perd indubtablement identificació amb el seu nucli familiar més proper ; la qual cosa crebanta el sentit de família que aquells preceptes i jurisprudència manen protegir i respectar. No és doncs un simple caprici dels pares el canvi de cognom que demanen per el seu fill ; el contrari, té una justificació raonable i una finalitat fins i tot lloable.

Existeix per tant la "justa causa" de l'art.38 de la Llei del Registre Civil pel canvi del cognom.

Conseqüentment, i a redós d'aquests preceptes, escaurà autoritzar el canvi de cognom, de manera que en endavant en Ricart es dirà CACHAFEIRO ROCHA en comptes de CACHAFEIRO DOS ANUNCIOS.

Aquesta conclusió es veu encara reforçada pel paràgraf 2 de l'art.8 del Conveni Europeu abans esmentat segons el qual han de ser mínimes les ingerències dels poders públics en la vida privada i familiar ; i és evident que aquest mínim no permet desidentificar en Ricart d'aquell nucli familiar, i menys vivint a Andorra on el comú és que els oncles i els cosins germans es reconeixin amb un mateix cognom.

Per tot l'anterior, escau donar lloc a l'apel·lació, invalidar l'Acord de la Registradora i autoritzar el canvi sol·licitat ; sense costes.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR aquest recurs d'apel·lació ; REVOCAR la Sentència apel·lada ; ANUL·LAR l'Acord de la Registradora de l'Estat Civil de 23 d'octubre de 2001 ; i ORDENAR la substitució del segon cognom de l'infant Ricart CACHAFEIRO DOS ANUNCIOS, el qual s'anomenarà en endavant Ricart CACHAFEIRO ROCHA. Es lliurarà testimoni d'aquesta resolució al Registre Civil als efectes escaients.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-

Recebia conforme a l'original
que en dono fe.-
El Secretari Judicial